

Søknadsskjema for Bolyst.

1. Hva er navnet på prosjektet?	”Åkle” – Utvikling av fremtidens landsby
2. Hvem er juridisk eier av prosjektet?	Iveland kommune, Aust-Agder
3. Søknadsbeløp:	Kr 1 550 000,-
4. Når skal prosjektet gjennomføres (fra – til)?	1. juni 2011- 1. juni 2014
5. Hvem er kontaktperson(er)? Navn, adresse, telefonnummer og e-post.	Iveland kommune v/Egil Mølland, 4724 Iveland, 37 96 12 49/908 75 626, egil.molland@iveland.kommune.no
6. Prosjekt- og/eller arbeidsgruppe(r) Gi en kort oversikt over organiseringen av prosjektet.	Prosjektet organiseres etter PLP metoden. Prosjektansvarlig – PA: <i>Rådmann</i> Prosjektleder – PL: <i>Næringssjef</i> Styringsgruppe: <i>Faste medlemmer:</i> PA (leder), ordfører, leder teknisk utvalg, leder levekårsutvalg, repr. Aust-Agder fylkeskommune, repr. Husbanken, PL (sekretær). <i>Observatører:</i> Repr. Agder Wood, repr. ungdom, unge kvinner, tilflyttere, innvandrere, leder råd for eldre og funksjonshemmede, leder kulturgruppa “Nøkkerosen”. Arbeidsgruppe: <i>Faste medlemmer:</i> Næringssjef (PL – leder), teknisk sjef, bygningsingeniør, økonomisjef, kulturleder/biblioteksjef.

7. Gi en kort omtale av prosjektet. Maks 250 ord. Forsøk å være så operativ som mulig. Jfr. også punkt om gjennomføringsevne i utlysningsteksten.

Iveland kommune ønsker å bidra til å redusere migrasjon fra bygd til by gjennom å kombinere landsbygdas kvaliteter med innslag av attraktive urbane kvaliteter. En ønsker å styrke lokal identitet og skape en stolthet over lokal kulturhistorie og lokale særtrekk. Iveland kommune ønsker å etablere en ny landsby på en velegnet tomt sentralt i dagens kommunesenter på Birketveit. I prosjektet ønsker en å planlegge og komme i gang med gjennomføring av en landsby som skal være innholdsrik, levende og trivelig. Utformingen skal skje ut fra stedlig historikk og etter fremtidens krav til byggeskikk og bomiljø.

I 2008 lyste Iveland kommune ut en arkitektkonkurranse hvor målet var å finne en effektiv, attraktiv og fremtidsrettet metode for utvikling av en attraktiv tomt ved kommunesenteret på Birketveit. Ola Roald sitt vinnerkonsept "Åkle" går ut på å etablere et attraktivt utenomhusområde og gradvis utvikle en landsby. Landsbyen skal under utvikling til enhver tid kunne fungere som et sted.

En ønsker i prosjektet å planlegge og rammesøke hele landsbyen, slik at en sikrer god byggeskikk og et godt bomiljø. Deretter ønsker en å utvikle infrastruktur, parkeringskjeller, leiligheter og et næringsbygg på ca. 550 kvm grunnflate. Utviklingen vil skje trinnvis ut fra etterspørsel. Ved ferdigstilling av landsbyen vil den maksimalt inneholde 26 leiligheter og to næringsbygg. Det ønskes etablert en parkeringskjeller og tilrettelegges kun for et begrenset antall parkeringsplasser inne i "Åkle".

Landsbyen blir kommunesenterets "pulserende hjerte", med umiddelbar nærhet til fiskevann, skole, kommunehus, kirke, sykehjem, bussholdeplass og ski/turløyper.

Konseptet "Åkle" er invitert til å være et forbildeprosjekt gjennom "Agder Wood", et program for utvikling av bærekraftige bygg i Agder.

<p>8. Hvem er målgrupper for prosjektet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Tilflyttere/innvandrere</i> - <i>Unge kvinner</i> - <i>Ungdom</i>
<p>9. Hvordan skal målgruppen(e) informeres/involveres i prosjektet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Tilflyttere/innvandrere</i>: Representanter fra begge innbyggergrupper inviteres som observatører med talerett i styringsgruppen. Det gjennomføres en kvantitativ spørreundersøkelse blant et representativt utvalg av tilflyttere siste fem år for å hente innspill til arbeidet. En vil også vurdere å gjennomføre kvalitativt intervju av et utvalg i innbyggergruppen. - <i>Unge kvinner</i>: Representant for unge kvinner inviteres som observatør i styringsgruppen. Det gjennomføres en kvantitativ spørreundersøkelse og kvalitativt intervju vurderes for et representativt utvalg av personer i gruppen kvinner 18-30 år. - <i>Ungdom</i>: 13 ungdom hadde som sommerjobb i 2007 å komme opp med ideer til fremtidens sentrum. Flere av disse ideene er utgangspunktet for det arbeidet en nå ønsker å starte med. Representant fra innbyggergruppen inviteres som observatør i styringsgruppen. En vil systematisk benytte innspill fra nylig vedtatte plan for barn og unge i arbeidet. Denne ble utarbeidet med bred medvirkning fra ungdom.
<p>10. Hva er mål og eventuelt delmål for prosjektet?</p>	<p>Hovedmål</p> <p><i>Den nye landsbyen er kommunens "pulserende hjerte". Den videreutvikles gradvis, styrt av etterspørsel etter leiligheter og næringslokaler som finner sin plass i fastlagte arkitektoniske og estetiske rammer.</i></p> <p>Delmål 1: <i>Integrering av nye innbyggere ved gode rammer gjennom etableringen av attraktive og uformelle møteplasser med høy tilgjengelighet. Stedet er et naturlig møte- og samlingssted for frivillige organisasjoner.</i></p>

	<p>Delmål 2: <i>Biblioteket som tidligere var bortgjemt er flyttet og utviklet til å bli et lokalt senter for formidling av kunst, kultur, informasjon og kompetansebygging. Ungdom har økt leselyst, og utlånet av bøker er økende.</i></p> <p>Delmål 3: <i>Et mangfold av ulike servicefunksjoner er samlet i næringsbygg: dagligvareforretning, post- og banktjenester, tipping, kafé, frisør, klesbutikk og kontorlokaler for samlokalisering av næringsdrivende i et tverrfaglig miljø.</i></p> <p>Delmål 4: <i>Iveland kommune har befestet sin posisjon som "Mineralkommunen" gjennom bruk av kommunens sjeldne mineraler som en rød tråd i landsbyen.</i></p> <p>Delmål 5: <i>Ungdom, enslige og andre som ønsker å bo i leiligheter av varierende størrelse har nå fått gode valgmuligheter. Leilighetene finnes i et attraktivt bomiljø med god byggeskikk, høy energieffektivitet og med bilene plassert i parkeringskjeller.</i></p>
<p>11. Hvordan er målene forankret i lokale/regionale styringsdokumenter?</p>	<p>Gjeldende kommuneplan har dette hovedmålet: <i>1500 innbyggere innen 2015 (1305 innbyggere i dag). I kommuneplanen er det bl.a. nedfelt følgende aktuelle strategier: "Utvikle Birketveit til å bli et attraktivt og levende sentrum". "Satse bevisst på omdømmebygging".</i></p> <p>Kommunestyret har vedtatt følgende for sentrumstomta på Birketveit: <i>"Kommunestyret ønsker en utvikling av sentrumstomta i tråd med prinsippene i "Åkle".</i>" I tillegg har kommunestyret foreløpig satt av kr 4,5 mill. til arbeidet med utviklingen av "Åkle".</p> <p>I Regionplan Agder 2020 er bl.a. Klima et viktig tema. Planene Iveland kommune har harmonerer med hovedtiltakene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klimahensyn og klimatilpasninger

	<p><i>skal inngå som en del av vurderingen i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplaner, alle større utbyggingsplaner (...).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Prosjekter, tiltak og forretningsideer som tar utgangspunkt i klimautfordringen prioriteres høyt ved tildeling av regionale utviklingsmidler og annet offentlig engasjement knyttet til rammevilkår og næringsutvikling.</i> - <i>Offentlig sektor skal ligge i front i forhold til klimavennlig atferd.</i> - <i>Kommuner og fylker må skape gode rammebetingelser for frivillige organisasjoner, og legge til rette for god informasjonsflyt og kompetansebygging.</i> <p>Arbeidet startet opp med utgangspunkt i Husbanken sin satsing på stedsutvikling, bomiljø og byggeskikk. De foreløpige planene som hittil foreligger er utarbeidet sammen med representanter for innbyggerne, Husbanken og Aust-Agder fylkeskommune gjennom BLEST programmet (BoLyst og Engasjement i Småbyer og Tettsteder, KRD, avsluttet i 2010).</p>
<p>12. Hva slags resultatindikatorer har prosjektet for måloppnåelse?</p> <p>Beskriv hvordan dere skal arbeide for å finne ut om dere når målene i prosjektet?</p>	<p>Iveland kommune ønsker å registrere måloppnåelsen på to hovedområder ut fra de fem etablerte delmålene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Landsbyens byggeskikk og bomiljø <ul style="list-style-type: none"> ○ Antall leilighetstomter solgt/realisert (maks 26). ○ Antall næringsbygg etablert (maks 2). ○ Antall parkeringsplasser i området (mål: færrest mulig) /parkeringskjeller (mål: 30+). ○ Antall nyetablerte møteplasser.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Antall innslag av lokale mineraler, gruehistorien, geologi i uteområdet. <p>- Landsbyens innhold</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Etablering av ny og attraktiv nærbutikk. ○ Etablering av kafe i tilknytning til nærbutikk. ○ Etablering av et nytt og spennende senter for kunst, kultur, informasjon og kompetansebygging. ○ Etablering av frisørsalong. ○ Etablering av utsalg av lokalprodusert mat. ○ Etablering av kontorer i et tverrfaglig miljø; “mini” næringshage. ○ Utsmykking av næringsbygg ved salgsutstilling av lokale kunstnere og vareprodusenter (mål: kr 0,- til utsmykking). ○ Variert befolkning i landsbyen, med innslag av ungdom. <p>Jo høyere antall elementer eller etableringer i forhold til ovennevnte liste, jo høyere måloppnåelse i prosjektet.</p>
<p>13. Beskriv kort hva dere tror vil ha størst læringseffekt for andre prosjekter/kommuner.</p>	<p>Arkitekt Ola Roald har vurdert dette på følgende måte: <i>”Det er økende bevissthet rundt stedsutvikling og man er opptatt av identiteten til kommunens tettsteder, attraksjonsverdi og realistisk/økonomisk utvikling over tid. Denne metoden (som skal brukes i utviklingen av landsbyen på Birketveit, red.) gir mulige svar på dette. Den er uavhengig av sted og de fysiske omgivelsene og kan anvendes i stor utstrekning. Vi kjenner ikke til at andre steder i Norge har vært utviklet på denne måten. Utviklingen av sentrumstomta Birketveit er en svært god mulighet</i></p>

	<p><i>for å kunne gjennomføre stedsutvikling på en ny måte, som det er mulighet å lære av og anvende andre steder.</i></p> <p>Kommuner i bygde-Norge tar normalt ikke kontroll over utvikling av arkitektonisk utforming. Iveland kommune ønsker å videreutvikle sin metode for samhandling med utbyggere om en attraktiv arkitektonisk utforming. En har tidligere lykket med et slikt arbeid, hvor utbyggere ble mer bevisst på at estetikk er viktig for attraktivitet og prisnivå.</p> <p>Strategisk og langsiktig arbeid med sentralisering av servicefunksjoner er et viktig næringsutviklingsarbeid i distriktene. Dette kan føre til en gjensidig styrking av næringsgrunnlaget.</p> <p>Biblioteket er dessverre en tjeneste som er tradisjonell og lite innovativ i bygde-Norge. Kanskje nettopp her er denne funksjonen spesielt viktig, i og med at utdanningsnivået i distriktene normalt er lav. Iveland kommune ønsker sammen med fylkesbiblioteket å utforme et nytt konsept for formidling av kunst, kultur, informasjon og kompetansebygging. En ønsker bl.a. å skape mulighet for fjernundervisning med moderne lyd- og bildeteknologi i dette konseptet.</p>
<p>14. Hvor geografisk konsentrert vil prosjektet ha effekt? (sett kryss)</p>	<p>a) helt lokal effekt</p> <p>b) effekten kommer i flere kommuner i regionen</p> <p>c) effekten kommer i hele fylket</p> <p>d) effekten kommer i eget fylke og i andre fylker X</p> <p>e) effekten kommer i eget fylke, samt i andre fylker og/eller utenfor Norge</p>
<p>15. Gi en kort omtale over hvordan arbeidet eventuelt er tenkt slutført/videreført etter prosjektets slutt. Maks 250 ord.</p>	<p>I løpet av prosjektet vil en vurdere mulighetene for å etablere et eiendomsselskap som drifter og ivaretar næringsbyggene i området. En ser for seg en</p>

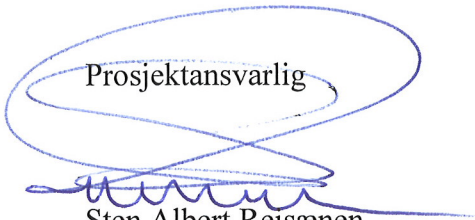
	<p>aktiv kommunal deltakelse i eiendomsselskapet, i og med at kommunen vil være en betydelig bidragsyter i realiseringen av bygget.</p> <p>Leilighetene vil sannsynligvis organiseres i et borettslag. Borettslaget vil ha ansvar for drift og vedlikehold av bl.a. bygningsmasse, parkeringskjeller og utenomhusområder. Etterspørselen etter leiligheter og næringslokaler bestemmer når hele landsbyen er ferdigstilt. Det viktigste prinsippet i "Åkle" er at området i etterkant av etablering av en basis vil fungere som et sted, selv om det er planlagt for flere bygg i området. Iveland kommune vil ha en ledende rolle helt frem til en ferdigstilling av området, for å sikre kvalitetene i forhold til byggeskikk og bomiljø.</p>
<p>6. Hvilke effekter av prosjektet ser dere for dere at prosjektet skal føre til?</p> <p>Gi gjerne egne beskrivelser av effekter, og begrunn hvordan prosjektet kan føre til disse.</p> <p>Eksempler på effekter kan være:</p> <ol style="list-style-type: none"> Stabilisere eller øke befolkningen Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer Økt innovasjon eller innovasjonsevne Økt kompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, andre transporttiltak og bredbånd) Styrke regionale sentra Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringvalg for bedrifter? Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål 	<p>Effekter av prosjektet vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Økt attraktivitet i kommunens naturlige sentrum. Flere vil velge å bosette seg i landsbyen, og attraktiviteten for de omkringliggende ca. 160 regulerte private boligtomtene vil sannsynligvis øke. - Iveland er ikke lenger bare "<i>nesten et sted</i>" – sitat kjendisfotograf Morten Krogvold". Med etableringen av en fremtidens bygdelandsby vil omdømmet styrkes. - Etablering av et tilbud av leiligheter som tidligere er sårt tiltrengt. I dag velger flere enslige, ungdom og eldre å flytte ut av kommunen for å etablere seg i en leilighet av passende størrelse. Satt på spissen er det enebolig, småbruk og sykehjemmet som er de mest aktuelle boalternativer i bygde-Norge i dag, så også i Iveland kommune. Tiltaket vil begrense utflytting, og samtidig generere flere eneboliger for salg på det åpne markedet. Frivillige organisasjoner

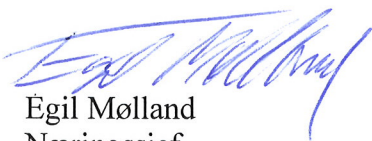
	<p>har også behov for et nøytralt sted å planlegge og utvikle sine aktiviteter.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Et etterlengtet naturlig midtpunkt og uformell møteplass vil bli etablert, noe som gjør integrering av innvandrere og tilflyttere enklere. Etableringen av en kafe er etterlengtet, spesielt blant unge kvinner og ungdom. - En etablering av et kontorareal vil føre til samlokalisering av selvstendig næringsdrivende/ småbedrifter. Her kan et tverrfaglig miljø utvikles, hvor kreativitet, pågangsmot og økt verdiskaping kan forekomme. Slike muligheter finnes ikke i dag. - Gjennom prosessen for utvikling av landsbyen vil en aktivt kjøre kompetansehevingstiltak for kommunens håndverkere på nye forskrifter og krav til bygg. Arbeidsplassene i lokal byggebransje ønskes styrket gjennom økt fokus på fremtidens krav til attraktive bomiljø, energieffektive og estetisk attraktive boliger.
--	---

Iveland 12. april 2011

Prosjektansvarlig

 Sten Albert Reisænen
 Rådmann
 Iveland kommune

Prosjektleder

 Egil Mølland
 Næringssjef
 Iveland kommune

Budsjett/ finansiering - Bolyst prosjekt "Åkle - utviklingen av fremtidens landsby"

Kostnader		Finansiering	
Prosjektledelse	1 400 000	Iveland kommune - egeninnsats	600 000
Konsulentbistand	1 600 000	Iveland kommune - egenandel	350 000
Møter, reiser, studietur	100 000	KRD - Bolyst	1 550 000
		Aust-Agder fylkeskommune	600 000
Sum	3 100 000	Sum	3 100 000

Merk:

- 1: Prosjektet omhandler ikke midler til fysiske tiltak, men utelukkende til nødvendig prosess og planlegging.
- 2: Iveland kommune sin egeninnsats vil i hovedsak bli ansattressurser med nærings sjef teknisk sjef i spissen.
- 3: Kostnader til infrastruktur, etablering av utenomhusområde og parkeringskjeller dekkes inn ved salg av leilighetstomtene.
- 4: Kostnader i forbindelse med etablering av næringsbygg tas av kommunen, i samarbeid med private aktører eller andre offentlige samarbeidspartnere.

Fremdriftsplan Bolyst prosjekt

Hovedtiltak	Sommer 2011	Høst 2011	Vår 2012	Høst 2012	Vår 2013	Høst 2013
Ytterligere forankring og eierskap til prosjektet						
Etablering av prosjektstruktur, rolleavklaring						
Spørreundersøkelser/intervju målgrupper						
Gjennomgang av materiale fra tidl. Brukermedvirkning						
Rammesøking av landsbyen						
Prosjektering, etablering av infrastruktur, parkeringskjeller						
Planlegging, innhold, realisering - næring/kultur						
Salg av tomt for leiligheter						
Prosjektering og realisering av utenomhusområdet						
Rapportering, evaluering, erfaringsoverføring						

Rapport fra relevant prosjekt/forløper til bolystprosjekt:

BoLyst og Engasjement i Småbyer og Tettsteder, evaluering av stedsutviklingsprogrammet BLEST, Husbanken/AsplanViak august 2010.